

Mette A-Hammeken
Inatsisartunut ilaasortaq, Naleraq

Ullorissap anaa pillugu – § 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 022/2026-ip akissutaa

24-02-2026
Suliap normua 2026 - 3567
All. nr. 26234327

Asasara Mette Arge-Hammeken

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqummut saqqummiussannut qujanaq. Apeqqutit tullinnguuttuni akissuteqarfissavakka.

Apeqqutit akiniarlugit akissutit tapertaannik Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfianullu (NKA) paasissutissanik pissarsiniartoqarnikuuvoq.

Apeqqut 1: 1963-imi Kalaallit Nunatsinni avannaani ullorissap ujaraa savimineq nassaarineqartoq, massakkullu qallunaat nunaanniittoq nunatsinnut angerlaateqqinnissaa qanoq naleqassava?

Akissut: Savissiviup eqqaani Appalilimmi ullorissap anaa Agpalilik (20 tonsit missaanni oqimaassusilik), 1963-imi nassaarineqarpoq Københavnimullu 1967-imi assartorneqarluni, aamma ullorissat anaasa anginerumaartut katillutik tallimaasut savimerngit ilisimaneqartut ilaannut taanna ilaavoq, (ullorissap anaa Innaanganeq-/Cape York) silaannarsuarmi qaarluni Avanersuup eqqaanut nunaminertarujussuarmut ukiut tusintillit arlallit matuma siorna siammarluni torarpoq.

NKA-p ilisimatitsissutigivaa Danmarkimiit Kalaallit Nunaannut ullorissap anaata Agpaliliup 20 tonsit missaannik oqimaassusillip angerlaanneqarnerani immikkut assartuissinissamik piumasaqaatitaqassasoq, matumani imaatigut assartuussineq, Kalaallit Nunaanni nunakkoortunik immikkut assartuussineq kiisalu ullorissap anaata toqqavissaanik pilersitsineq isumannaallisaanerlu ilanngullugit piumasaqaataassallutik. Aningaasartuutaasinnaasut massakkut missingersorneqarsimaneranik saqqummiussisoqanngilaq, taamaattorli oqimaassuseq, suliaqarnissamik piumasaqaatit il.il. peqqutigalugit amerlasuunik aningaasartuuteqartoqarnissaanik naliliisoqarpoq.

Aki eqqoqqissaartoq naatsorsorniarlugu teknikikkut assartuinermilu atugassarititaasunik misissueqqissaartoqarnissaanik piumasaqaatitaqassaaq.

Apeqqut 2: Sooruna suli nunatsinnut angerlaanneqanngittoq?

Akissut: Ullorissap anaa Agpalilik Naalagaaffiup pinngortitap oqaluttuassartaanik katersugaasiviani katersugaatinut ullumikkut ilaavoq.

NKA-p ilisimatitsissutigaa ullorissap anaata Agpaliliup nassaarineqarneraniit ilamerngi arlallit minnerusut nassaarineqallattaasartut. Taakkua ilaat pingasut NKA-p katersugaataasa ilaannut ullumikkut ilaapput. Ullorissap anaata ilamernga ataaseq marlunnut avinneqarsimavoq, aappaa Qaanaap katersugaasiviani saqqummersinneqarpoq.

Ullorissap anaata Agpalilip nassaarineqarneratali kingorna naalakkersuineramik suliallit angerlaassinissamik aalajangernikuunngillat, aamma NKA-p ilisimatitsissutigaa taanna pillugu suliaqartoqarnissaanik noqqaassummik aamma saqqummiussisoqarnikuunngitsoq.

Apeqqut 3: Kalaallit Nunatta ulloriaq pigivaa?

Akissut: Ullorissap anaata Agpaliliup kikkunnit pigineqarnera suli qulaajarneqanngilaq. Inatsisit suliaqarfimmut tassunga attuumassutillit atuuttut naapertorlugit ullorissap anaata nuunneqarneranut itinerusumik erseqqissaavigineqarnissaat pisariaqartinneqarpoq. Apeqqutip 4-p akissutaa taassuma saniatigut innersuussutigineqarpoq.

Apeqqut 4: Ullorissap ujaraa pillugu Qallunaat Nunaata Kalaallillu Nunaata isumaqatigiissutigisimasaa pissarsiarisinnaavarput?

Akissut: Ullorissap anaa Agpalilik pillugu Danmarkip Kalaallillu Nunaata akornanni immikkut isumaqatigiissuteqarneranik paasissutissanik imaaliillaannaq nassaartoqarsinnaanngilaq. Isumaqatigiissut taamaattoq pigineqarsimassappat, Kalaallit Nunaata imaluunniit Danmarkip toqqortaasiviini attuumassutilinni taanna nassaarineqarsinnaassaaq. Taamaattumik toqqortaasiviit itinerusumik ujaasivigineqarnissaannik tamanna pisariaqartitsissaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen